

Lov for innhenting av helseopplysninger?

Eventuell lovfesting av retningslinjer for innhenting og bruk av helseopplysninger i forsikringsaker venter på behandling.

Under ledelse av Erik Røsæg leverte det såkalte legeforsikringsutvalget sommeren 2000 den offentlige utredningen *Forsikringsselskapers innhenting, bruk og lagring av helseopplysninger* (1–3).

I NOU-en foreslås det en rekke lovendringer i forsikringsavtaleloven når det gjelder bruk av helseopplysninger, men det er foreløpig ikke tatt standpunkt til hva som skal følges opp i utredningen, får Tidsskriftet opplyst av Kristin Hagen i Helserechtsavdelingen i Helsedepartementet. Hun viser imidlertid til at forslaget om å oppheve forbudet om utlevering av genetiske opplysninger til

bruk i risikovurderinger, som utvalgets flertall går inn for, er behandlet forbindelse med evaluering av bioteknologiloven. Bondevik 2-regjeringen går inn for å opprettholde dagens forbud.

I NOU-en anbefaler utvalget at man pålegger selskapene å forklare spørsmål om helserelaterte opplysninger bedre. Utvalget støtter en praksis med at det innhentes få opplysninger i første omgang, og at ytterligere opplysninger fra legejournaler bare skal kunne innhentes dersom de første svarene gir grunn til det. Dersom ikke forsikringsselskapene frivillig gjennomfører en slik praksis, går utvalget inn for å lovfeste dette prinsippet.

Utvalget foreslår videre at et forsikringsselskap ikke skal få innsyn i uredigert journal før relevansen av opplysningene er vur-

dert av en ekstern sakkyndig, og anbefaler at det blir opprettet en nøytral instans som kan bistå ved oppnevning av sakkyndige i enkelttilfeller. Det blir også foreslått å opprette et veiledende kvalitetssikringsorgan som kan vurdere kvaliteten på erklæringer fra sakkyndige.

– Ingrid M. Høie, *Tidsskriftet*
ingrid.hoie@legeforeningen.no

Litteratur

1. Norges offentlige utredninger. Forsikringsselskapers innhenting, bruk og lagring av helseopplysninger. NOU 2000: 23. Oslo: Statens forvaltningstjeneste, Seksjon statens trykning, 2000.
2. Aarseth HP. Ryddigere bruk av helseopplysninger i forsikringsaker. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2000; 120: 2471.
3. Gulbrandsen P. Kollektivtanken med en fot i grav. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2000; 120: 2379.

Internett-kurs i forsikringsmedisin

Legeforeningens utdanning på Internett (LUPIN) lanserer nå et nettkurs i forsikringsmedisin godkjent for alle spesialiteter. – Dette er et kurs med høy nytteverdi for leger som mottar henvendelser fra forsikringsselskaper, mener leder Bjørn Oscar Hoftvedt i pedagogisk avdeling i Legeforeningen.

Norske leger besvarer mer enn 100 000 forespørsler fra forsikringsselskapene hvert år. Leger spiller dermed en viktig rolle for forvaltningen av forsikringskundernes premiemidler. Det har til nå vært gitt lite opplæring i denne delen av legevirkksomheten, til tross for at arbeidet kan ha store konsekvenser – ikke bare økonomisk, men også for tillitsforholdet mellom lege og pasient og mellom leger og offentligheten.

Bedrer kvaliteten

Kurset gir en innføring i forsikringsmedisin, og er godkjent for alle spesialiteter med ni tellende timer. Hovedvekten er lagt på problemstillinger knyttet til situasjoner der du som lege mottar henvendelser fra forsikringsselskap med forespørsel om opplysninger vedrørende dine pasienter. Etter gjennomført kurs skal du være i stand til å utforme en legeerklæring og besvare forespørsler fra forsikringsbransjen på en måte som tilfredsstiller krav til kvalitet, personvern og logetikk.

Spørsmål som kurset skal gi svar på, er hvorfor forsikringsselskapene innhenter helseopplysninger, hva som kreves for at taushetsbelagte opplysninger kan frigis, hvordan

Bjørn Oscar Hoftvedt

ulike forespørsler fra forsikring skal besvares, og hvordan du kan takle konflikter som kan oppstå mellom rollen som sakkyndig og behandler.

– Legeforeningen ønsker å bidra til at opplysninger fra leger til forsikringsselskapene holder høy kvalitet samtidig som pasientens personvern blir ivaretatt. Det ble derfor etablert et samarbeidsutvalg mellom forsikringsbransjen ved Finansnæringens hovedorganisasjon og Legeforeningen. Utvalget har blant annet tatt initiativ til å utvikle dette kurset, sier Hoftvedt.

Nyttige nettkurs

LUPIN ble lansert med fire nettkurs i mars 2000 (1). Kurset i forsikringsmedisin er dermed det første nettkurset i Legeforeningens regi som er lansert på over to år.

– Evalueringen viser at nettkurs i legers etter- og videreutdanning er et populært og nyttig tilbud, og derfor satser foreningen aktivt på å utvikle flere kurs, sier Bjørn Oscar Hoftvedt. Blant annet er LUPIN-kurs i klinisk kardiologi og dyspepsi under utvikling. I tillegg er et internasjonalt kurs for fengselsleger under utvikling i samarbeid med flere europeiske legeforeninger og World Medical Association.

Internett-kurset i forsikringsmedisin er utviklet av en arbeidsgruppe bestående av le-

ger fra allmennpraksis og forsikring. Legene Marit Krohg fra If Skadeforsikring og Terje Tangen fra Storebrand Livsforsikring har vært kursforfattere. Kurskomiteen har i tillegg bestått av allmennpraktikerne Eirik Bø Larsen, Erik Skuterud og Per Askim.

LUPIN-kurset i forsikringsmedisin finner du på <http://lupin.legeforeningen.no> og via Legeforeningens Internett-sider www.legeforeningen.no.

– Hans Petter Fosseng, *Nettredaksjonen*
hans.petter.fosseng@legeforeningen.no

Litteratur

1. Nicolaysen KG. Legeforeningens utdanning på Internett. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2000; 120: 1086.

— fakta —

LUPIN

LUPIN (Legeforeningens utdanning på Internett) ble lansert mars 2000 med fire kurs:

- Informasjonssøking ved hjelp av Internett
- Spirometri i allmennpraksis
- Introduksjon til regnskapsføring for selvstendig næringsdrivende leger
- 24-timers blodtrykkmåling

Kursene er godkjent med tellende timer/ poeng i etter- og videreutdanningen. 234 deltakere har per 12.4.2002 mottatt kursbevis for gjennomførte LUPIN-kurs. Nå lanseres et LUPIN-kurs i forsikringsmedisin lansert. Les mer: <http://lupin.legeforeningen.no/>